

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr.Istvánfalvi Dávid ügyvéd által képviselt P. G. felperesnek a Közép-dunántúli Regionális Államigazgatási Hivatal - mint a Közép-dunántúli Regionális Közigazgatási Hivatal jogutódja - alperes ellen építési ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indult perben - amelybe az alperes pernyertességének előmozdítása érdekében a dr.Mező Béla ügyvéd által képviselt L. J. I.r., L.-né F. Zs. II.r. beavatkozott - a Fejér Megyei Bíróság 2007. december 18. napján kelt 21.K.20.719/2007/33. számú jogerős ítélete ellen a felperes által 56. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Fejér Megyei Bíróság 21.K.20.719/2007/33. számú ítéletét - az alperes 2007. február 6. napján kelt 03/378-2/2007. számú határozatára és az elsőfokú hatóság 2006. augusztus 21. napján kelt 6798/8/2006. számú határozatára is kiterjedően - hatályon kívül helyezi, és az elsőfokú építésügyi hatóságot új eljárásra kötelezi.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 15.000.- /azaz tizenötezer/ forint elsőfokú- és 10.000.- /azaz tízezer/ forint felülvizsgálati perköltséget.

A kereseti- és a felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

I N D O K O L Á S

Az elsőfokú építésügyi hatóság 2006. augusztus 21. napján kelt határozatában engedélyezte az alperesi beavatkozónak, hogy ingatlanukon bontási munkákat végezzenek. A határozat ellen a felperes, mint a szomszédos ingatlan haszonélvezője nyújtott be fellebbezést. Az alperes jogelődje 03/2766-6/2005. számú határozatával az elsőfokú határozatot megsemmisítette, és az elsőfokú építésügyi hatóságot új eljárás lefolytatására utasította. Ezt követően az elsőfokú építésügyi hatóság 2005. november 16.

napján kelt határozatával a bontás engedélyezésére indult eljárást a birtokháborítás megszüntetése iránt indult per befejezéséig felfüggesztette. A határozat jogerőre emelkedett. Az alperesi beavatkozók a bontási engedélyezési eljárás folytatását kérték. Az eljárás lefolytatására Sz. Megyei Jogú Város Jegyzője került kijelölésre, aki a bírósági eljárás tárgyának tisztázása érdekében megkereste a városi bíróságot. A bíróság tájékoztatása alapján a kijelölt elsőfokú építésügyi hatóság azt állapította meg, hogy a birtokháborítással kapcsolatos peres eljárás nem érinti a bontani kért épületrészeket. A kijelölt elsőfokú építésügyi hatóság 60.798/8/2006. számú határozatában a bontásra kikötésekkel engedélyt adott.

A felperes fellebbezése folytán eljáró alperes 2007. február 6. napján kelt határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

A felperes keresetében az alperes határozatának bírósági felülvizsgálatát kérte. A Fejér Megyei Bíróság jogerős ítéletében a felperes keresetét elutasította. Az ítélet indokolása szerint a felperes által indított polgári perek a bontással érintett épületrészeket nem érintik, ezért nincs olyan felperesi igény, amely a felperes keresetösségi jogát megalapozná. A felperes keresetét elsődlegesen tehát a keresetösségi jog hiányára figyelemmel utasította el. A felperes keresetét ezzel párhuzamosan érdemben elbírálván azt állapította meg, hogy az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. törvény /a továbbiakban: Áe./ 37. § /1/ bekezdése alapján a felfüggesztés alapjául szolgáló előzetes kérdés nem merült fel, mert a felperes által indított perek a bontással érintett épületrészt nem érintették. Felfüggesztési ok hiányában pedig nem járt el jogszabálysértően az építésügyi hatóság, amikor az engedélyezési eljárást folytatta. Az ítélet indokolása nem tért ki arra a felperes által a perben 2007. december 18. napján tartott első tárgyalást megelőzően 2007. december 17. napján benyújtott beadványában előadott körülményre, hogy a felperes megkeresésére az Oktatási és Kulturális Minisztérium Kulturális Örökségvédelmi és Koordinációs Főosztálya 32.246-3/2007. számú levelében közölte, miszerint a perbeli móri ingatlanon 39.131 nyilvántartási számon régészeti lelőhelyet tartanak nyilván. A felperes beadványában sérelmezte, hogy az elsőfokú építésügyi hatósági eljárásban a kulturális örökségvédelmi szakhatósági állásfoglalás beszerzésére nem került sor.

A felperes felülvizsgálati kérelmében a kulturális javak védelméről és a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény 7. § /6/ bekezdése, 33. § /1/ bekezdése, valamint a kulturális örökségvédelméről szóló 2001. LXIV. törvény 99. §-a, továbbá a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL.

törvény /a továbbiakban: Ket./ 44. § /1/ és /2/ bekezdése alapján kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, és az építésügyi hatóság új eljárás lefolytatására kötelezését. Egyrészt hivatkozott arra, hogy a kijelölt elsőfokú építésügyi hatóság a felfüggesztésre alapul szolgáló előzetes kérdés elbírálásának bevétele nélkül folytatta le az eljárást, e körben azonban megsértett jogszabályt nem jelölt meg, másrészt sérelmezte, hogy a kijelölt elsőfokú építésügyi hatóság elmulasztotta a kulturális örökségvédelmi és szakhatóság megkeresését.

Az alperesi beavatkozók ellenkérelmükben a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérték, kifogásolva, hogy a felperes felülvizsgálati kérelmében jogszabálysértésre nem hivatkozott. Kifejtették, hogy a felperes a közzétett legfelsőbb bírósági eseti döntések értelmében keresetösségi joggal nem rendelkezik. Sérelmezték, hogy a felperes az általa kezdeményezett eljárásokkal az ingatlanukon tervezett építkezést hosszú ideje akadályozza.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében szintén a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte, kiemelve, hogy a jogerős ítélet indokolásában foglaltakkal teljes mértékben egyetért. Álláspontja szerint a felperes 2007. december 17. napján előterjesztett kérelme, amely a kulturális és örökségvédelmi szakhatóság bevonásának hiányát sérelmezi, elkésett. Hivatkozott arra is, hogy M. város helyi építési szabályzatáról és szabályozási tervéről szóló M. Város Önkormányzatának 24/2004./VII.12./ Ök. számú rendeletének 56. § kizárólag az építési engedély megadását megelőzően írja elő szakhatóság bevonását az eljárásba, illetve a szabályozási tervlap a perbeli ingatlanon régészeti lelőhelyet nem jelöl meg.

A felülvizsgálati kérelem részben alapos.

A Ket. 44. § /1/ bekezdése szerint jogszabály elrendelheti, hogy a határozat meghozatala előtt más szakhatóság állásfoglalását kell beszerezni. A Ket. 44. § /2/ bekezdése előírja, hogy a szakhatóságot az ügyben érdemi döntésre jogosult hatóság keresi meg, amely döntésének meghozatalánál kötve van a szakhatóságnak - a hatásköre keretei között kialakított - jogszabályon alapuló állásfoglalásához. A Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény /a továbbiakban: Pp./ 335/A. § /1/ bekezdése szerint a felperes keresetét legkésőbb az első tárgyaláson /Pp. 141. § /1/ bekezdése/ változtathatja meg. A keresetet azonban a közigazgatási határozatnak a keresetlevéllel nem támadott önálló - a határozat egyéb rendelkezéseitől egyértelműen elkülöníthető - rendelkezésére csak perindítással nyitvaálló határidőn belül lehet kiterjeszteni.

A Legfelsőbb Bíróság megállapította, hogy a felperes a Pp. 335/A. § /1/ bekezdésében meghatározott határidőt megelőzően a perben a

Fejér Megyei Bíróság által 2007. december 18. napján tartott első tárgyalást megelőző napon terjesztette elő azon keresetmódosítást, amelyben a szakhatósági eljárás elmulasztását is jogszabálysértésként jelölte meg, ezért a megyei bíróság eljárási szabályt vétett, amikor az örökségvédelmi szakhatósági közreműködés szükségességét a bontási engedélyezési eljárásban nem vizsgálta. A felperes ezirányú keresetének elbírálása szempontjából vizsgálva a periratokat az állapítható meg, hogy az építésügyi hatóság a bontás engedélyezésekor az örökségvédelmi szakhatóságot nem kereste meg. Ezzel kapcsolatos megállapítást sem az első, sem a másodfokú határozat nem tartalmaz. Miután a Ket. 121. § /1/ bekezdés c/ pontja szerint a döntést meg kell semmisíteni, ha a határozatot a szakhatóság megkeresése nélkül, vagy a szakhatóság jogszabályon alapuló állásfoglalásának figyelmen kívül hagyásával hozták meg, és a periratok között rendelkezésre álló, az Oktatási és Kulturális Minisztérium Kulturális Örökségvédelmi és Koordinációs Főosztálya által 2007. december 12. napján keltezett 32.246-3/2007. számú - a felperesnek címzett - levél értelmében a perbeli ingatlanon régészeti lelőhely található, a Legfelsőbb Bíróság mellőzhetetlennek találta a bontási engedélyezési eljárás megismétlését annak érdekében, hogy tisztázódjon szükséges-e szakhatósági állásfoglalás beszerzése.

A Legfelsőbb Bíróság hangsúlyozza, hogy az alperesnek a felülvizsgálati ellenkérelmében az örökségvédelmi szakhatóság hatáskörének hiányára vonatkozó előadása a keresettel támadott határozat indokolásának kiegészítéseként nem vehető figyelembe. Az alperesi határozat indokolásának ezen hiányossága a bontási engedélyezési ügyben hozott határozat megalapozatlanságát eredményezi, amely csak megismételt eljárásban pótolható.

Ezért a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. § /4/ bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, és a Pp. 339. § /1/ bekezdése alapján a felperesnek az örökségvédelmi szakhatóság megkeresésének elmulasztására vonatkozó kereseti előadása alapján az alperes határozatát az elsőfokú építésügyi hatóság határozatára kiterjedően hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú építésügyi hatóságot új eljárásra kötelezi.

A megismételt eljárásban az örökségvédelmi szakhatóság megkeresése útján kell tisztázni, hogy a perbeli ingatlanon van-e régészeti lelőhely, illetve amennyiben igen, a bontás engedélyezése igényli-e az örökségvédelmi szakhatóság hozzájárulását. Az építésügyi hatóság ezzel kapcsolatos álláspontját a Ket. 72. § /1/ bekezdés e/-d/ pontja alapján, illetve e/-f/ pontjára figyelemmel határozatának indokolásába köteles foglalni. Amennyiben a megismételt eljárásban az kerül megállapításra, hogy az örökségvédelmi szakhatóságot az engedélyezési eljárásba be kell vonni, úgy megnevezését és

állásfoglalását a Ket. 72. § /1/ bekezdés b/ és d/ pontjai alapján a határozat rendelkező részének is tartalmaznia kell.

A kifejtettekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a felperes felülvizsgálati kérelmét alaposnak találta és a jogerős ítéletet az alperes, valamint az elsőfokú építésügyi hatóság határozatára kiterjedően hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú építésügyi hatóságot új eljárásra kötelezte. Ennek megfelelően a Pp. 270. § /1/ bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 78. § /1/ bekezdése alapján kötelezte a pervesztes alperest a felperes elsőfokú és felülvizsgálati perköltségének megfizetésére.

A le nem rótt eljárási illeték az állam általi viseléséről a 6/1986./VI.26./ IM rendelet 14. §-a alapján rendelkezett a Legfelsőbb Bíróság.

A Legfelsőbb Bíróság a Pp. 328. §-a és a Kormány általános hatáskörű területi államigazgatási szervéről szóló 318/2008./XII.23./ Korm. rendelet 1. § /2/ bekezdésének c/ pontja és a 15. §-a alapján tüntette fel az alperes jogutódját a határozat fejrészeiben.

Budapest, 2009. február 17.

Bauer Jánosné dr. sk. a tanács elnöke, dr.Darák Péter sk. előadó bíró, dr.Kovács Ákos sk. bíró